

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia grudnia 2011 r.

**Pan
Wiesław Bury
Prezes Małopolskiej
Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Kordylewskiego 11
31-542 Kraków**

P/11/185
LKR-4101-15-02/2011

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w okresie od 28 września 2011 r. do 9 grudnia 2011 r. w Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A., zwanej dalej MARR lub funduszem pożyczkowym, kontrolę udzielania pomocy dla przedsiębiorców z województwa małopolskiego, którzy zostali poszkodowani w wyniku powodzi w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym 20 grudnia 2011 r. i omówione na naradzie pokontrolnej 20 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Izba ocenia pozytywnie udzielanie przez MARR pożyczek przedsiębiorcom poszkodowanym w powodzi w 2010 r. zwracając jednak uwagę na uchybienia w zakresie:

- dokumentów wymaganych jako załączniki do wniosku o udzielenie pożyczki,
- terminu na poinformowanie przedsiębiorcy o konieczności uzupełniania braków formalnych złożonego wniosku, terminu zawarcia umowy pożyczki i terminu przekazywania środków pieniężnych.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. NIK ocenia pozytywnie organizację naboru wniosków o udzielenie pomocy oraz ich weryfikację co skutkowało udzieleniem pożyczek wyłącznie przedsiębiorcom spełniającym wymogi określone w art. 3 ustawy z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. Nr 148, poz. 992), zwanej dalej ustawą o wspieraniu przedsiębiorców. Niemniej jednak NIK zwraca uwagę na uchybienia dotyczące żądania dokumentów (załączników do wniosków) niewymaganych ustawą o wspieraniu przedsiębiorców lub regulaminem udzielania pożyczek, przekraczania ustawowych terminów do wezwania przedsiębiorców do uzupełnienia braków formalnych wniosków i do zawarcia umowy. Wskazane uchybienia stanowiły naruszenie obowiązującej procedury przyznawania pomocy, jednak z uwagi na brak negatywnych skutków dla przedsiębiorców należy je rozpatrywać w kategoriach uchybienia wymogom proceduralnym nie mającym wpływu na przyznanie pomocy.

Nabór wniosków o pożyczkę prowadzono od 8 listopada 2010 r. do 14 lutego 2011 r. w 12 punktach na terenie całej Małopolski. W tym okresie do MARR wpłynęły 423 wnioski od przedsiębiorców, z czego 66 (15,5%) wniosków do dnia 31 grudnia 2010 r., a 289 (68%) wniosków w ciągu ostatnich dwóch tygodni trwania naboru.

Wszystkie przyjęte do realizacji wnioski były kompletne i zostały złożone w ustawowym terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o wspieraniu przedsiębiorców. NIK zwraca jednak uwagę, że w 16 przypadkach z 38 analizowanych nie zachowano 3-dniowego terminu, wskazanego w art. 8 ust. 3 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców, na wezwanie przedsiębiorców do uzupełniania braków formalnych we wniosku.

Należy podkreślić, że powołana przez Zarząd MARR Komisja ds. szacowania szkód dokonywała oględzin strat w majątku przedsiębiorcy w miejscu ich wystąpienia. Jednym z członków Komisji był rzeczoznawca majątkowy.

Podstawą dokonania oceny formalnej złożonego wniosku była karta oceny wniosku o pożyczkę sporządzona przez pracownika MARR stanowiąca załącznik do wniosku w sprawie udzielenia pożyczki skierowanego na Zarząd.

Izba uznaje jako uchybienie wymaganie od przedsiębiorców dołączania do wniosku dokumentów niewynikających ani z art. 7 ust. 3 i 4 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców ani z zaakceptowanego przez Ministra Gospodarki „Regulaminu udzielania pożyczek”, tj. umowy spółki (dot. osób działających w spółce), formularza A „Dane osobiste wnioskodawcy wraz z oświadczeniem o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych wnioskodawcy”, kopii dowodu osobistego wnioskodawcy. Nałożenie na przedsiębiorców obowiązku dołączania dodatkowych dokumentów wydłużało procedurę rozpatrywania

wniosku oraz narażało ich na dodatkowe koszty, na co niejednokrotnie zwracali uwagę ankietowani przez NIK przedsiębiorcy.

NIK zwraca uwagę, że 25 z analizowanych 38 umów pożyczki zostało zawartych w terminie od 15 do 45 dni od daty złożenia kompletnego wniosku w sytuacji, gdy art. 8 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców zobowiązywał fundusz pożyczkowy do zawarcia umowy z przedsiębiorcą w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. Przyczyną takiego stanu rzeczy był fakt, że wskazane umowy zostały zawarte na podstawie wniosków złożonych od 1 do 14 lutego 2011 r., a więc w okresie największej kumulacji prac Departamentu zajmującego się rozpatrywaniem wniosków. NIK zwraca jednak uwagę, że celem ustawy o wspieraniu przedsiębiorców było umożliwienie poszkodowanym przedsiębiorcom jak najszybszego wznowienia działalności gospodarczej, tak więc wszystkie formalności oraz terminy powinny być ograniczone do niezbędnego minimum.

2. Izba ocenia pozytywnie sposób i zakres przyznania przez MARR pożyczek 38 przedsiębiorcom wybranym do badania. Wszystkie badane pożyczki zostały udzielone na usuwanie szkód w rzeczowych aktywach trwałych lub obrotowych powstałych w wyniku powodzi w miejscu faktycznego wykonywania działalności gospodarczej (art. 2 ust. 2 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców), jednokrotnie do wysokości poniesionej szkody lecz nie więcej niż 50.000 zł (art. 5 cyt. ustawy). W przypadku 13 ubezpieczonych przedsiębiorców, którzy otrzymali odszkodowanie od ubezpieczyciela, kwota przyznanej im przez MARR pożyczki nie przekraczała różnicy pomiędzy wysokością poniesionych szkód a wysokością wypłaconego odszkodowania.

NIK zwraca jednak uwagę na opóźnienia w przekazywaniu środków należnych przedsiębiorcom na mocy zawartych umów pożyczki. Artykuł 8 ust. 5 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców nakazuje wypłacić pożyczkę niezwłocznie po zawarciu umowy, tymczasem 25 spośród 38 badanych pożyczek zostało wypłaconych w terminie od 5 do 21 dni od dnia zawarcia umowy.

3. NIK nie wnosi uwag do 17 przypadków odmowy udzielenia pożyczki, uznając wskazane przez MARR podstawy ich nieprzyznania za uzasadnione.
4. NIK ocenia pozytywnie sposób dokonywania rozliczeń badanych umów. Wszystkie badane wnioski o rozliczenie pożyczek (28 z 38), które wpłynęły do MARR do 30 września 2011 r. zostały złożone w terminie określonym w art. 10 ust.1 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców a rozliczone kwoty były tożsame z kwotami udzielonych pożyczek. Podstawę

przyjęcia rozliczenia stanowiły wystawione na przedsiębiorców faktury i rachunki za zakupy i/lub remonty wraz z potwierdzeniami ich zapłaty, które zostały sprawdzone przez pracowników Departamentu Instrumentów Finansowych. W wyniku analizy 28 wniosków do 30 września 2011 r. MARR wydała 14 decyzji umarzających 75% udzielonej pożyczki i 11 decyzji umarzających 100% pożyczki (przedsiębiorcom, którzy w dniu wystąpienia powodzi byli ubezpieczeni od następstw klęsk żywiołowych). Wraz z decyzją umorzeniową przedsiębiorcy otrzymali zaświadczenie dotyczące uzyskanej pomocy publicznej oraz harmonogram spłaty nieumorzonej części pożyczki (25%). Spośród 14 ww. przedsiębiorców, do 30 września 2011 r. spłacanie części nieumorzonych pożyczek rozpoczęło dwóch.

W kontrolowanym okresie jeden przedsiębiorca zwrócił otrzymaną pożyczkę w związku z otrzymaniem dodatkowych środków od ubezpieczyciela po terminie udzielenia pożyczki.

5. NIK ocenia pozytywnie wykorzystanie przez MARR środków otrzymanych od Ministra Gospodarki na pomoc dla poszkodowanych przedsiębiorców. Wydatki zaliczone do kosztów operacyjnych były zgodne z katalogiem określonym w art. 21 ust. 2 ustawy, z wyjątkiem kwoty 661,49 zł będącej odpisem z tytułu remontów biurowca wykonanych przed datą podpisania umowy z Ministrem Gospodarki, nieprawidłowo zakwalifikowanej jako koszt operacyjny poniesiony w związku z udzielaniem pożyczek.

Na wypłatę pożyczek MARR otrzymała łącznie 23.580.000 zł (w 2010 r. – 8.360.000 zł, do 27 maja 2011 r. – 15.220.000 zł), z czego do 30 września 2011 r. wykorzystano 14.769.836,26 zł (62,6 %). Do obsługi ww. środków fundusz pożyczkowy posiadał wyodrębniony i oprocentowany rachunek bankowy oraz dodatkowo lokował te środki na odrębnych lokatach terminowych.

Izba nie wnosi uwag w zakresie zwrotu do budżetu niewykorzystanej kwoty dotacji, środków otrzymanych ze zwrotu pożyczek oraz przychodów z tytułu odsetek powstałych na rachunku bankowym przechowywania dotacji. Zarówno niewykorzystana w 2010 r. część dotacji w kwocie 7.039.736,30 zł jak i kwota 22.000 zł (zwrot części pożyczki) oraz przychody z tytułu odsetek zostały zwrócone w terminie.

Koszty operacyjne wykazane przez MARR jako poniesione w związku z udzielaniem pożyczek od listopada 2010 r. do czerwca 2011 r. nie przekroczyły wskazanych w art. 21 ust. 3 ustawy o wspieraniu przedsiębiorców 5% kwoty wypłaconych przez fundusz pożyczek i wyniosły ogółem 140.080,02 zł (0,95%).

6. Izba ocenia pozytywnie działania podjęte przez MARR w celu informowania o dostępnej pomocy, pomimo niskiego zainteresowania ze strony poszkodowanych przedsiębiorców w listopadzie i grudniu 2010 r. Pracownicy funduszu pożyczkowego w grudniu 2010 r. m.in. wysłali informację o pożyczkach do 509 przedsiębiorców, do wszystkich gmin w województwie, które zostały poszkodowane w wyniku powodzi, uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych odnośnie programu „Pożyczka-Powódź 2010 r.” z przedsiębiorcami. Ponadto w toku trwania kontroli NIK, na stronie internetowej MARR była dostępna informacja o prowadzeniu na niezmienionych zasadach II etapu Programu wraz możliwością pobrania stosowanych dokumentów (np. wniosku, regulaminu).

Ponad 44% ankietowanych przedsiębiorców¹ uznało dostępność uzyskania informacji o możliwości uzyskania pomocy z funduszu pożyczkowego jako bardzo dobrą, 34,5% jako dobrą.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi, prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie formułuje wniosków pokontrolnych oraz nie oczekuje odpowiedzi na powyższe wystąpienie pokontrolne.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Akta kontroli

¹ W toku kontroli przeprowadzono ankiety wśród 58 przedsiębiorców, którzy otrzymali pożyczki z MARR.